МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Проект

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„ОБУВНО ПРОИЗВОДСТВО“

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професия код 072303 „Обувно производство“ от област на образование „Добив и производствени технологии“ и професионално направление код 0723 „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия код 072303 „Обувно производство“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на първа, втора и трета степен на професионална квалификация по професията, за придобиване на квалификация по част от професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

ПРОЕКТ

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, съвкупността от единици резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професията, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, започват да се прилагат от учебната 2026 – 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение, а за лица, навършили 16 години – от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА
„ОБУВНО ПРОИЗВОДСТВО“

ПРОЕКТ

Професионално направление					
Код: 0723	**Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи**				
Професия					
Код: 072303	**Обувно производство**				
Степени на професионална квалификация		**I**	**II**	**III**	**-**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**2**	**3**	**4**	**-**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**2**	**3**	**4**	**-**

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение.

За придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация по професията „Обувно производство“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

1.1.1. За първа степен на професионална квалификация:

• за лица, навършили 16 години – завършен начален етап на основното образование или успешно завършен курс за огрмотяване, организиран от училища в системата на предучилищното и училищното образование по реда на Закона за насърчаване на заетостта или на Закона за предучилищното и училищното образование, или валидирани компетентности за начален етап на основно образование по чл. 167, ал. 1, т. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование.

1.1.2. За втора степен на професионална квалификация:

• за лица, навършили 16 години – завършен първи гимназиален етап.

1.1.3. За трета степен на професионална квалификация:

• за ученици – завършено основно образование;

• за лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или придобито средно образование.

Изискването за входящо квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение за придобиване на по-висока степен на професионална квалификация е придобита по-ниска степен на професионална квалификация по професията, съответно по част от професията.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

2.1. Първа степен на професионална квалификация по професията

Работникът с първа степен на професионална квалификация изпълнява рутинни дейности, свързани с подготовката, обработката и използването на материали за производство на обувки. Той работи под ръководството на по-опитни специалисти и стриктно спазва технологичната последователност на операциите, стандартите за безопасност и хигиена на труда, както и установените изисквания за качество.

В обхвата на професионалните дейности влизат:

- разкрояване на основни обувни детайли – лицеви, хастарски и ходилни, от различни материали, включително екокожи и текстил;
- работа с основни инструменти и оборудване – ножове, машини за разкрояване,

ПРОЕКТ

шевни машини и др.;

- подготовка на материалите за кроене при спазване на технологичната последователност и изискванията за минимизиране на отпадъците;
- изпълнение на основни ръчни или машинни операции за съединяване на отделни детайли на обувката;
- изработване на обувки с опростена конструкция чрез съединяване и сглобяване на предварително скроени елементи;
- сортиране и рециклиране на отпадъци чрез използване на устойчиви методи на работа с нисък екологичен отпечатък;
- качествено разкрояване и рационално използване на материалите;
- разчитане на прости технически скици и указания и инструкции и спазване на утвърдените производствени стандарти.

Придобилите първа степен на професионална квалификация могат да се реализират както в големи обувни фабрики и предприятия за масово производство, така и в по-малки работилници и цехове, където се извършва ръчна или машинна изработка на обувки с опростена конструкция. Работникът може да бъде ангажиран както в серийно производство, така и в по-специализирани работни места, например в ателиета за ремонт на обувки или в предприятия, които произвеждат обувни аксесоари като стелки и подметки.

Работникът в обувното производство може да бъде включен и в складови и логистични операции, свързани с приемане, сортиране и подготовка на материали за обувното производство.

2.2. Втора степен на професионална квалификация по професията

Специалистът с втора степен на професионална квалификация изпълнява дейности с по-висока сложност, които включват конструиране, изработване и контрол на обувни изделия с различна степен на трудност и с различно предназначение. Той изпълнява задачи, изискващи висока точност, отговорност и внимание към детайла. Работникът участва активно както в ръчни, така и в машинни операции, съобразявайки се с технологичните изисквания и стандартите за безопасност, ергономия и устойчивост. При работата си спазва изискванията за използване на съвременни методи за устойчиво производство, както и на технологии, които намаляват екологичния отпечатък.

В обхвата на професионалните дейности влизат:

- работа с шевни машини, машини за разкрояване, пресови устройства и други специализирани съоръжения, използвани в обувното производство;
- точно и оптимално разкрояване на лицеви, хастарски и ходилни обувни детайли от различни материали (естествени и екокожи, текстил, синтетика);
- ушиване на сая съобразно конструктивния тип на обувката чрез използване на подходящи видове шевове;
- съединяване и сглобяване на детайли при спазване на технологичните инструкции, изискванията за комфорт, устойчивост и дълготрайност;
- извършва финишна обработка на обувните изделия, като съблюдава критериите за ергономичност и функционалност и стандартите за качество;
- извършване на визуален и функционален контрол върху качеството на

ПРОЕКТ

компонентите и крайния продукт, откриване на дефекти и предприемане на коригиращи действия;

- прилагане на устойчиви практики в производствения процес – използване на рециклируеми материали, минимизиране на отпадъците и разделното им събиране, прилагане на принципите на устойчив дизайн;
- съблюдаване съответствието на производствения процес с изискванията на европейски и международни стандарти, включително ISO 14001 и ISO 20400, свързани с устойчиво производство и екологична безопасност;
- спазване на изискванията за безопасност на работното място, спазване на нормативните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд;
- работа с технически чертежи, скици и документация.

Специалистът с втора степен на професионална квалификация може да се реализира успешно в големи и средни обувни предприятия за серийно и специализирано производство на обувки; в работилници и ателиета, които изработват бутикови, ръчни или дизайнерски обувки; в цехове за изработка и сглобяване на части и компоненти на обувки, в отдели за качество, отговарящи за контрола на готовата продукция и съответствието ѝ с производствените и екологичните стандарти, в предприятия, прилагащи устойчиви технологии и дизайни.

2.3. Трета степен на професионална квалификация по професията

Специалистът с трета степен на професионална квалификация притежава разширени знания и практически умения за цялостната организация и реализация на производствения процес – от проектирането на модела до неговото изработване, както и довършителните дейности и устойчивото управление на продуктите след експлоатация. Той създава модели на обувни изделия с различна конструкция, предназначение и ниво на сложност. Специалистът работи с конструкторска и технологична документация, използва дигитални инструменти и 3D технологии, следи за иновациите в материалите и устойчивите практики. В своята дейност прилага съвременни методи за удължаване жизнения цикъл на обувките, включително ремонт и възстановяване.

В обхвата на професионалните дейности влизат:

- проектиране на обувни изделия с различна конструкция и предназначение, съобразени с изискванията за комфорт, ергономия, естетика и устойчивост;
- конструиране на модели обувки, включително изработване на шаблони и техническа документация с помощта на ръчни методи и компютърни програми за дигитален дизайн;
- подготовка на технологичната документация за изработване на обувни изделия;
- организиране и координиране на производствения процес, като се съблюдават ефективността, качеството и спазването на технологичните параметри;
- извършване на техническа подготовка и настройка на оборудване, в това число шевни машини, разкройни системи и друга специализирана техника;
- проектиране и производство на компоненти чрез 3D принтиране, включително моделиране на елементи, подготовка на файлове и работа с 3D принтери за прототипиране и реално производство;

ПРОЕКТ

- извършване на ремонт, поправка и възстановяване на обувки, включително смяна на части, реконструкция и адаптация, насочени към удължаване на жизнения им цикъл;
- контрол на качеството на готовата продукция и съответствието им с техническите, функционалните и екологичните изисквания.

Специалист с трета степен на професионална квалификация по професия „Производство на обувки“ има по-широк обхват на реализация спрямо специалистите с първа и втора степен на професионална квалификация, тъй като притежава знания и умения за проектиране, организация на производствения процес, въвеждане на иновации и контрол на качеството. Освен в предприятията и работилниците, където могат да работят лица с по-ниска квалификация, специалистът с трета степен може да се реализира още в студиа за индустриален и обувен дизайн и разработване на концепции, създаване на прототипи и колекции, включително използване на 3D принтиране и устойчиви материали, технически и проектантски бюра за изготвяне на конструкторска документация, дигитални шаблони, модели и спецификации за серийно или индивидуално производство, компании, специализирани в производство на иновативни обувки чрез 3D принтиране, и ателиета за ремонт и възстановяване на обувки.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)												
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10	ЕРУ 11	ЕРУ 12	ЕРУ 13
		Обща ПП		Отраслова ПП	Специфична ПП									
I	2	x	x	x	x	x	x	x						
II	3	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“

ЕРУ 3. Материалознание

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 4. Технологии за разкрояване на саи и ходилни детайли на обувки

ПРОЕКТ

ЕРУ 5. Кроене на лицеви и хастарски детайли за обувки

ЕРУ 6. Изработване на обувки с опростена конструкция

ЕРУ 7. Устойчиви методи за обработка на скроените детайли

ЕРУ 8. Работа с основни машини и оборудване в обувното производство

ЕРУ 9. Технологии за ушиване на сая според конструктивния тип обувка

ЕРУ 10. Проектиране и конструиране на модели обувни изделия с различна конструкция и предназначение

ЕРУ 11. Технологична последователност при конфекциониране на обувни изделия

ЕРУ 12. Производство на 3D принтирани обувки

ЕРУ 13. Поправка и възстановяване на обувки и удължаване на техния жизнен цикъл

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Производство на обувки“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ

ПРОЕКТ

	съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: – хигиенните норми – здравословните и безопасните условия на труд на работното място – овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ – превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката – данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите –- приходи,

ПРОЕКТ

	разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при ръководене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание

ПРОЕКТ

Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Материалознание**
Резултат от учене 3.1	Разпознава видовете материали и тяхното приложение
Знания	• Извършва класификация на материалите (текстилни, шевни и кожарски) • Описва приложението на материалите в производствения процес
Умения	• Разпознава видовете материали според техните свойства • Избира подходящи материали за конкретно изделие въз основа на характеристики и експлоатационни изисквания
Компетентности	• Способен е да аргументира избора на материали с оглед на приложението им в производството
Резултат от учене 3.2	Разбира влиянието на устойчивите и рециклируемите материали върху изделията
Знания	• Анализира влиянието на избора на устойчиви и рециклирани материали върху издръжливостта и екологичния отпечатък на изделията
Умения	• Избира материали с висока издръжливост и нисък екологичен отпечатък
Компетентности	• Способен е да аргументира избора на устойчиви материали с оглед дълготрайност, екологичен отпечатък и възможност за повторна употреба или рециклиране
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава различните видове материали (текстилни, шевни, кожарски) и описва тяхното приложение в производството • Анализира влиянието на избора на устойчиви и рециклируеми материали върху издръжливостта, качеството и екологичния отпечатък на изделията Част по практика на професията: • Избира подходящи материали за конкретно изделие въз основа на техните свойства и функционални изисквания

ПРОЕКТ

	• Обосновава избора на материали с акцент върху дълготрайност, екологичен отпечатък и възможност за повторна употреба или рециклиране в контекста на конкретно производство
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 4	**Технологии за разкрояване на саи и ходилни детайли на обувки**
Резултат от учене 4.1	Разкрояване на саи от естествени материали
Знания	• Избира подходящи естествени материали за изработване на сая и ги класифицира според големина, дебелина, качество, структура и цветови различия (разнотоние) • Описва процеса на подготовка на естествени материали за кроене, включително сортиране и подреждане според техните характеристики • Обяснява значението на предварителната подготовка и използваните инструменти за постигане на качествен и ефективен разкрой
Умения	• Подготвя естествените материали за кроене и ги сортира по различни признаци • Използва безопасно инструменти при подготовка на материалите
Компетентности	• Проявява отговорно отношение към материалите чрез внимателна подготовка и ефективна употреба при кроене
Резултат от учене 4.2	Разкрояване на саи от изкуствени материали
Знания	• Описва същността и целите на нулевия отпадък като стратегия за пълноценно използване на ресурсите и намаляване на отпадъците чрез повторна употреба и рециклиране на обувни изделия • Разграничава материали, които са подходящи за повторна употреба и рециклиране, и посочва примери за устойчиви изделия с нулев отпадък в обувното производство • Описва процеса на подготовка на изкуствените материали за кроене, включително сортиране и подреждане според техните характеристики

ПРОЕКТ

	• Обяснява значението на предварителната подготовка и използваните инструменти за постигане на качествен и ефективен разкрой
Умения	• Подготвя материали за кроене и ги сортира по различни признаци • Използва безопасно инструменти при подготовка на материалите • Прилага стратегии за минимизиране на отпадъци при кроене на материали • Събира и сортира остатъчни материали, подходящи за повторна употреба
Компетентности	• Проявява отговорно отношение към кроенето на материали чрез внимателна подготовка и ефективна употреба при кроене
Резултат от учене 4.3	Разкрояване на ходилни детайли
Знания	• Изброява етапите на подготовка на материали за ходила от твърди естествени и други материали в процеса на кроене на тези материали • Разбира влиянието на поведението на твърдите естествени и други материали при разкрояване, включително различията в тяхната еластичност, структура и устойчивост на натоварване • Описва методи за кроене и системи за вместване на детайлите при използването на твърди естествени и екокожи, като се съобразява с техните физически и химични свойства
Умения	• Разкроява ходилни детайли от твърди естествени и други материали, като отчита особеностите на всеки материал. • Маркира и разполага детайлите на ходилото върху материала, като оптимизира разположението в зависимост от характеристиките на материалите • Използва подходящи инструменти и техники за кроене
Компетентности	• Способен е да разкроява ходилни детайли, като избира подходящи материали и метод за кроене в зависимост от изискванията за здравина, гъвкавост, дълготрайност и минимизиране на отпадъците
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава и класифицира различните видове материали (естествени и екокожи, текстил и други) за изработване на обувни детайли • Обяснява процеса на подготовка на материалите за кроене, включително сортиране, подреждане и подготовка

ПРОЕКТ

	за качествен разкрой • Разбира принципите за нулев отпадък при кроенето на ходилни детайли за обувки Част по практика на професията: • Подготвя материалите за кроене, като сортира и подрежда естествените, изкуствените и устойчивите материали според техните специфични характеристики и изисквания • Прилага методи за маркиране и оптимално разположение на детайлите върху материала, с цел минимизиране на отпадъците и ефективно използване на ресурсите • Изпълнява разкрояване на саи и ходилни детайли, използвайки подходящи инструменти и техники, като отчита спецификите и особеностите на различните материали
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 5	**Кроене на лицеви и хастарски детайли за обувки**
Резултат от учене 5.1	Кроене на лицеви детайли
Знания	• Описва характеристиките на кожите и текстилните материали, подходящи за лицеви детайли в обувното производство • Разбира влиянието на поведението на кожите и текстилните материали върху кроенето
Умения	• Маркира и разполага шаблоните върху материала, като взема предвид посоката на влакната и особеностите на структурата на материала за постигане на оптимална точност и качество • Извършва разкрояване на лицеви детайли от кожи и текстил, спазвайки технологичните изисквания и характеристиките на материалите • Използва подходящи инструменти и техники за прецизно кроене на лицеви детайли от кожи и текстил, осигурявайки чисти и правилни ръбове без повреди
Компетентности	• Прилага системи за оптимално разкрояване на кожа или текстил със софтуер за разкрой, съобразявайки се с технологичните изисквания и спецификациите на крайния продукт
Резултат от учене 5.2	Кроене на хастарски детайли

ПРОЕКТ

Знания	• Описва основните разлики между хастарски и лицеви детайли по отношение на използваните материали и технологичните методи за тяхната обработка • Идентифицира подходящите видове кожи и текстил за изработване на хастарски детайли, като отчита техните свойства, включително здравина, еластичност и устойчивост на износване • Назовава и обяснява методи и техники за кроене на хастарски детайли от кожи и текстил, включително подходи за предотвратяване на дефекти и повреди по материала • Описва ефективни стратегии и системи за оптимизиране на процеса на кроене, които водят до минимизиране на отпадъците и максимално използване на материалите при обработката на кожи и текстил
Умения	• Използва основни методи за точно разкрояване на хастарски детайли от кожи и текстил • Маркира детайлите върху хастарските материали, като ги разполага правилно и според изискванията на дизайна • Използва подходящи инструменти за кроене на детайли с чисти и качествени ръбове
Компетентности	• Избира и прилага подходящи методи и материали за разкрояване на хастарски детайли, като взема предвид специфичните характеристики на различните видове кожи и текстил с цел осигуряване на дълготрайност и стабилност на крайния продукт
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Оценява ключовите характеристики за здравина, еластичност и устойчивост на кожите и текстила, използвани за изработване на лицеви детайли в обувното производство • Разяснява основните различия между лицеви и хастарски детайли по отношение на вида материали и специфичните технологии за тяхната обработка • Описва методите за правилна подготовка на материалите за кроене, включително подбор на подходящи инструменти и техники, които минимизират отпадъците при работа Част по практика на професията: • Изпълнява прецизно разкрояване на лицеви и хастарски детайли от изкуствени кожи и текстил, прилагайки основни техники за кроене и спазвайки технологичните изисквания • Маркира и разполага шаблоните върху материала, като

ПРОЕКТ

	отчита посоката на влакната и структурата на материала с цел постигане на висока точност и минимизиране на отпадъците • Използва подходящи инструменти и методи за ефективна подготовка на кожи и текстил преди кроене, гарантирайки качество и устойчивост на изработените детайли
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 6	**Изработване на обувки с опростена конструкция**
Резултат от учене 6.1	Подбира материали и инструменти за изработване на обувки с опростена конструкция
Знания	• Прави класификация на материалите, подходящи за изработване на обувки с опростена конструкция, като отчита техните функционални и технологични характеристики • Описва устройството и предназначението на оборудването, използвано за изпълнение на подготвителните и основните операции при производството на обувки с опростена конструкция • Определя характеристиките и свойствата на материалите, подходящи за производство на обувки с опростена конструкция
Умения	• Избира подходящи материали за изработване на обувки с опростена конструкция • Определя подходящи методи за обработка на материалите, с цел постигане на качество и дълготрайност на крайния продукт
Компетентности	• Способен е самостоятелно да подбира подходящи материали и инструменти за обувки с опростена конструкция, като спазва техническите изисквания и оптимизира разходите
Резултат от учене 6.2	Извършва подготвителни, основни и довършителни операции за изработване на обувки с опростена конструкция
Знания	• Описва подготвителните, основните и довършителните операции на изработване на обувки с опростена конструкция • Предлага подходящи техники за извършване на всяка

ПРОЕКТ

	операция, от подготовката на материала до сглобяването на обувките • Изброява изискванията за качество и устойчивост във всяка фаза от производствения процес
Умения	• Изпълнява подготвителните операции на скроените детайли на обувки с опростена конструкция • Извършва основни шевни и конфекционни операции, като прилага техники за прецизност и съобразяване с изискванията за комфорт • Изпълнява довършителни операции като почистване, финиширане и финални проверки на качеството на обувките
Компетентности	• Изработва обувки с опростена конструкция, като осигурява качество, издръжливост и естетика на крайния продукт
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва материалите, използвани за изработване на обувки с опростена конструкция, като акцентира върху техните характеристики и пригодност за различни производствени операции • Избира подходящи инструменти и технологии, необходими за изпълнение на основните производствени етапи – подготвителни, основни и довършителни Част по практика на професията: • Избира подходящи материали за изработване на обувки с опростена конструкция, като взема предвид изискванията за комфорт, здравина и издръжливост на готовия продукт • Извършва кроене на детайлите и подготвя скроените детайли за шиене и конфекциониране • Изпълнява довършителни операции като почистване, финишна обработка, нанасяне на защитни покрития и финални проверки за осигуряване на високо качество на крайния продукт
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 7	**Устойчиви методи за обработка на скроените детайли**
Резултат от учене 7.1	Прилага устойчиви технологии и материали при обработката на скроените детайли на саята
Знания	• Изброява видовете устойчиви материали, използвани при

ПРОЕКТ

	обработка на скроени детайли • Познава основните принципи и методи за прилагане на енергоспестяващи и екологично чисти технологии при довършителната обработка на обувни изделия • Разбира влиянието на традиционните и съвременните устойчиви техники върху екологичния отпечатък на производствения процес • Разпознава химически обработки с нисък екологичен риск • Описва свойствата на биоразградими лепила и фиксатори
Умения	• Избира и прилага подходящи устойчиви материали и технологии при обработката на скроените детайли на саята • Оптимизира производствения процес чрез използване на енергоспестяващи и екологично чисти методи за довършителна обработка • Минимизира екологичния отпечатък, свързан с обработката на обувни изделия, чрез правилен подбор на материали и технологии • Използва биоразградими и водоразтворими химически съединения
Компетентности	• Съблюдава спазването на стандартите за устойчиво производство и екологосъобразна обработка на детайли
Резултат от учене 7.2	Оптимизира процеса на кроене и довършителна обработка с цел намаляване на отпадъците и екологичния отпечатък
Знания	• Познава техники за оптимално разположение на детайлите при кроене с цел минимизиране на отпадъците • Изброява методи за управление и рециклиране на отпадъчни материали в процеса на производство • Описва изискванията при избора на довършителни технологии, които минимизират замърсяването и потреблението на ресурси • Разграничава правилни от неправилни технологични действия и допуснати грешки
Умения	• Организира разположението на скроените детайли с цел максимално оползотворяване на материала и минимизиране на отпадъците • Прилага техники и методи за рециклиране и повторна употреба на отпадъчни материали в процеса на производство • Използва нетоксични и биоразградими материали за обработка
Компетентности	• Създава завършени детайли, отговарящи на технологичните изисквания, изискванията за устойчивост

ПРОЕКТ

	и производствения стандарт
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разбира различията между традиционните и устойчивите методи на обработка и влиянието на обувното производство върху околната среда • Изброява видовете устойчиви материали за изработване на обувки и методите за енергоспестяваща и екологично чиста обработка • Разбира въздействието на обувното производство върху екологичния отпечатък и химическите обработки • Изброява химическите съединения, които отговарят на стандартите за екологична безопасност и обяснява предимствата им при производството на обувки Част по практика на професията: • Използва подходящи устойчиви материали и технологии при обработката на скроените детайли • Оптимизира процеса на кроене и довършителната обработка с цел минимизиране на отпадъците • Спазва екологичните стандарти при използване на опасни химикали • Прилага биоразградими и нетоксични химически продукти, когато е приложимо
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 8	**Работа с основни машини и оборудване в обувното производство**
Резултат от учене 8.1	Работи с машини и оборудване, използвани в обувното производство
Знания	• Познава различните видове машини и оборудване, използвани в обувното производство (кроячни машини, шевни машини, пресови машини, ножици за кожа и др.) • Обяснява функцията и приложението на всяка машина в производствения процес • Разбира ролята на машините и оборудването в различните етапи на производство на обувки – от кроенето до готовия продукт
Умения	• Подготвя, настройва и управлява кроячни машини за точно и ефективно изрязване на материали • Работи с различни видове шевни машини за зашиване на

ПРОЕКТ

	части от обувките, като спазва изискванията за безопасност • Настройва и управлява пресовите машини за залепване, формоване и фиксиране на детайли в обувното производство
Компетентности	• Изпълнява основни операции с машини и оборудване в обувното производство, спазвайки технологичните инструкции и изискванията за безопасност
Резултат от учене 8.2	Открива и отстранява дребни неизправности на машините по време на работа
Знания	• Описва типичните дребни неизправности при машини в обувното производство • Разпознава признаци на повреди и неизправности по машините • Обяснява процедурите за отстраняване на дребни технически проблеми
Умения	• Открива дребни повреди по време на работа на машините • Прилага основни методи за отстраняване на неизправности и настройване на параметрите на машините • Спазва стандартни мерки за безопасност при ремонт и поддръжка
Компетентности	• Открива и отстранява дребни неизправности, осигурявайки безпроблемна работа на машините и минимизирайки прекъсванията в производствения процес
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Класифицира машини и оборудване, използвани в обувното производство, и описва тяхната функция • Обяснява приложението на машините в различните етапи на производствения процес • Разпознава типичните дребни неизправности и описва начините за тяхното отстраняване Част по практика на професията: • Подготвя, настройва и управлява машините, спазвайки изискванията за безопасност • Открива и отстранява дребни неизправности по машините по време на работа
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

ПРОЕКТ

ЕРУ 9	**Технологии за ушиване на сая според конструктивния тип обувка**
Резултат от учене 9.1	Разграничава конструктивните особености на основни типове сая
Знания	• Разпознава и описва конструктивните особености на различни типове сая – дерби, оксфорд, мокасини, деколте и спортен модел • Обяснява разликите между основните конструктивни елементи на различни видове саи • Разбира връзката между конструктивните елементи на обувката и техния ефект върху удобството и практичността ѝ
Умения	• Подбира технологични решения, съобразени с формата, структурата и материала на сая̀та • Извършва прецизни измервания и прилага подходящи методи за оценка на конструктивните детайли на сая̀та
Компетентности	• Разграничава видовете сая според тяхната конструкция и разбира техните спецификации и приложения при създаването на различни модели обувки
Резултат от учене 9.2	Ушива сая по зададен конструктивен модел
Знания	• Изброява различните видове шевове, използвани за ушиване на различните типове саи • Обяснява технологичната последователност при ушиване на различни типове саи • Избира подходящите шевни машини в зависимост от типа на обувката
Умения	• Подбира подходяща шевна машина според конструкцията и материала на обувния модел • Ушива елементите на сая̀та качествено, като спазва технологичните изисквания за здравина, комфорт и визия
Компетентности	• Самостоятелно ушива различни типове сая съобразно стандартите за качество, здравина, комфорт и естетика на обувката
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава и описва конструктивните особености на различни типове саи (дерби, оксфорд, мокасини, деколте, спортен) • Описва функционалността на конструктивните елементи на обувките и тяхното влияние върху предназначението, комфорта и издръжливостта на обувката.

ПРОЕКТ

	• Изброява различните видове шевове и машини**,** използвани в обувното производство, и обяснява тяхното приложение Част по практика на професията: • Прави избор на подходящи материали и технологии за ушиване на различни типове саи и обосновава избора си • Ушива различни типове саи по зададен конструктивен модел, като спазва технологичните изисквания за качество, устойчивост, здравина и комфорт на обувката
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 10	**Проектиране и конструиране на модели обувни изделия с различна конструкция и предназначение**
Резултат от учене 10.1	Разпознава конструктивните особености и предназначението на различни типове обувни модели
Знания	• Описва конструктивните особености на основни видове обувни модели – официални, спортни, ежедневни и защитни обувки • Разпознава функционалността на обувките и тяхното предназначение въз основа на конструктивните характеристики • Обяснява влиянието на различните конструкции на обувките върху изискванията за комфорт, устойчивост и поддръжка
Умения	• Анализира и оценява взаимовръзката между конструктивния тип обувка и нейните функционални изисквания • Избира подходящи материали в зависимост от конструктивните особености и предназначението на обувката и обосновава избора си
Компетентности	• Взема информирано решение за избор на материали и технологии, съобразени с конструктивните особености и предназначението на различни обувни модели
Резултат от учене 10.2	Проектира и конструира обувен модел с графични и калъпокопирни техники
Знания	• Обяснява основните принципи за проектиране и конструиране на обувки с помощта на чертежи, шаблони и CAD програми

ПРОЕКТ

	• Описва основните стъпки при проектиране като избор на форма, материал и конструкция на обувката • Използва стандарти за измервания и пропорции при изработването на чертежи и шаблони за обувни модели
Умения	• Извършва графично и калъпокопирно проектиране и конструиране на обувни модели чрез създаване на точни скици и технически чертежи • Прилага основни принципи на ергономия и дизайн при конструиране, осигурявайки комфорт и естетика на обувките • Използва CAD софтуер за създаване на прецизни шаблони и конструктивни чертежи
Компетентности	• Извършва проектиране и конструиране на обувни модели чрез графични и калъпокопирни методи, като създава точни скици и технически чертежи, отговарящи на изискванията за функционалност, естетика и комфорт на крайния продукт
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава конструктивните особености на различни типове обувни модели • Обяснява взаимовръзката между конструкцията и предназначението на обувките • Използва в работата си стандарти и правила за графично и калъпокопирно проектиране и конструиране на обувки Част по практика на професията: • Извършва графично и калъпокопирно проектиране и конструиране на обувен модел съобразно стандартите за качество • Прилага CAD програми за проектиране на обувни модели • Проектира обувни модели, съобразени с ергономията и изискванията за комфорт
Средства за оценяване	• Част по теория на професията: Писмен изпит • Част по практика на професията: Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 11	**Технологична последователност при конфекциониране на обувни изделия**
Резултат от учене 11.1	Изпълнява технологичните операции при конфекциониране на обувни изделия съгласно стандартите за качество

ПРОЕКТ

Знания	• Описва основните етапи при конфекциониране на обувки • Разбира действащите индустриални стандарти за качество на готовите обувни изделия • Разбира ролята на всеки етап от конфекционирането за осигуряване на високо качество на крайния продукт
Умения	• Изпълнява технологичните операции по конфекциониране на обувки качествено и за определено нормовреме • Разчита и следва техническата документация и стандартите за качество при всяка операция, включително на чужд език • Организира работата си, като ефективно управлява времето и ресурсите
Компетентности	• Изпълнява операциите по конфекциониране на обувки според стандартите за качество, осигурявайки висококачествен краен продукт
Резултат от учене 11.2	Контролира качеството на операциите, открива грешки и предприема корекции
Знания	• Разчита технологична документация за контрол на качеството и осигуряване на съответствие на обувните изделия с изискванията за дизайн, функционалност, включително на чужд език • Описва методите за контрол на качеството, използвани при конфекциониране на обувни изделия • Разпознава различните видове отклонения от стандартите за качество в производствения процес • Обяснява процедурите за коригиране на отклонения в технологичния процес
Умения	• Извършва контрол на качеството на обувни изделия на различни етапи от производствения процес, като наблюдава за отклонения от изискванията по стандарт • Идентифицира отклонения от зададените стандарти и анализира причините за тях • Прилага коригиращи мерки за отстраняване на отклонения по време на конфекционирането
Компетентности	• Контролира качеството на операциите, открива отклонения и предприема корекции за възстановяване на стандартите на обувните изделия
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Определя технологичната последователност при конфекциониране на обувки • Описва методите за контрол на качеството в процеса на

ПРОЕКТ

	производство • Разпознава отклоненията от стандартите за качество и обяснява начините за тяхното коригиране Част по практика на професията: • Изпълнява технологичните операции при конфекциониране в съответствие с техническата документация и стандартите за качество • Идентифицира несъответствия спрямо стандартите • Прилага коригиращи действия за отстраняване на несъответствия
Средства за оценяване	• Част по теория на професията: • Писмен изпит • Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 12	**Производство на 3D принтирани обувки**
Резултат от учене 12.1	Използвани материали, технологии и възможности за персонализация
Знания	• Описва свойствата на основните материали за 3D принтиране на обувки, като термопластични полиуретани и полиетилентерефталат гликол (PETG) • Обяснява принципите на работа и приложението на основните технологии за 3D принтиране
Умения	• Избира подходящи материали за 3D принтиране на обувки според изискванията за качество и приложение • Настройва и управлява 3D принтери • Проверява качеството на 3D принтираните детайли и извършва основни настройки на оборудването
Компетентности	• Способен е самостоятелно да избира материали и технологии за 3D принтиране при производството на обувки, осигурявайки качество и функционалност на крайния продукт
Резултат от учене 12.2	Оценява предимствата и недостатъците на 3D принтирането спрямо традиционните методи за производство на обувки
Знания	• Описва предимствата на 3D принтирането като възможност за персонализация, намаляване на отпадъците и бързо прототипиране • Разпознава ограниченията на 3D принтирането • Сравнява ефективността и екологичния отпечатък на 3D принтирането с този на традиционните методи за

ПРОЕКТ

	производство на обувки • Разбира ролята на 3D принтирането в ускоряването на дизайна и разработката на обувки спрямо традиционните технологии
Умения	• Прави оценка на ефективността на 3D принтиране спрямо традиционните методи • Аргументира избора на производствен метод според изискванията на клиента
Компетентности	• Предлага производствени решения, съобразени с изискванията на клиента, като оценява методите по отношение на ефективност и икономичност
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава и описва основните материали и технологии за 3D принтиране в обувната индустрия • Оценява приложимостта на 3D принтирането в производството на обувки в сравнение с традиционните технологии • Разбира влиянието на 3D принтирането при тенденциите в модата, спорта и медицината Част по практика на професията: • Подготвя и настройва 3D принтер за производство на обувки с подходящи материали • Изработва персонализирани обувки с 3D принтиране според изискванията на клиента • Представя 3D принтирани обувки и обяснява техните ползи и приложения, включително на чужд език
Средства за оценяване	• Част по теория на професията: Писмен изпит • Част по практика на професията: Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 13	**Поправка и възстановяване на обувки и удължаване на техния жизнен цикъл**
Резултат от учене 13.1	Извършва поправка на ходило
Знания	• Познава причините за износване, пропукване и хлъзгане на ходилото • Познава видове материали за подмяна или поправка на ходила
Умения	• Демонтира и монтира нови ходила • Подбира подходящи материали и инструменти за поправка

ПРОЕКТ

	на ходило • Извършва тестове за издръжливост и безопасност след поправката
Компетентности	• Извършва качествено поправки на ходила, като отчита екологичните аспекти при използването на материали и инструменти
Резултат от учене 13.2	Извършва подмяна на токове на различни видове обувки
Знания	• Разпознава износването на различни типове токове • Различава видовете материали, подходящи за подмяна на токове • Познава стандартите за безопасност при ремонт • Анализира причините за преждевременно износване
Умения	• Извършва демонтаж на износени токове със специализирани инструменти • Подбира подходящи заместители според вида на обувката • Прецизно фиксира новите токове с професионални лепила или крепежи (пирончета и скоби) • Завършва ремонта с контрол на стабилността и симетрията
Компетентности	• Способен е да извършва качествена подмяна на токове на различни видове обувки • Консултира клиента за правилна употреба и поддръжка
Резултат от учене 13.3	Подлепва разлепено ходило или сая
Знания	• Избира подходящи видове лепила и техните приложения • Познава различните причини за разлепване (влага, натоварване, неправилна употреба) • Различава структури на обувни материали за ефективно подлепване • Познава технологичните стъпки за подлепване
Умения	• Подготвя повърхностите за подлепване (почистване, шлайфане) • Съединява разлепените части с подходящо лепило, нужния натиск и време за съхнене • Извършва допълнително укрепване при сложни ремонти
Компетентности	• Осигурява трайност и естетичност на поправката, като взема решение за най-подходящия метод на подлепване и оценява рисковете от повторно разлепване • Постига минимално въздействие върху външния вид на обувката
Резултат от учене 13.4	Извършва смяна на цип

ПРОЕКТ

Знания	• Познава различни видове ципове, подходящи за обувки • Идентифицира причини за повреди (скъсване, засядане, износване) • Разбира принципите на работа на водачи и зъбци • Разпознава качествени ципове според материала и вида на обувката
Умения	• Премахва повредените ципове, без да уврежда обувката и монтира нов цип с подходящи инструменти • Ремонтира водачи или подменя зъбци при частични повреди • Проверява плавността и надеждността на новия цип
Компетентности	• Адаптира метода на ремонт към сложността на обувката • Гарантира безопасност и устойчивост на ремонта и поддържа качествено и естетично изпълнение
Резултат от учене13.5	Извършва поправка на разкъсани шевове
Знания	• Познава техниките за шев и видове конци • Разпознава подходящите инструменти и материали за зашиване • Анализира причините за разкъсването (натоварване, износване, некачествено изработване)
Умения	• Извършва ръчно или машинно зашиване на разкъсаните участъци на обувката, като укрепва шевовете чрез допълнителни слоеве или специализирани техники • Прилага декоративни шевове за възстановяване на естетиката на обувката • Проверява устойчивостта на възстановените шевове
Компетентности	• Възстановява разкъсани шевове с висока прецизност и осигурява дълготрайност на възстановените шевове • Работи ефективно с клиенти за удовлетворяване на техните очаквания
Резултат от учене 13.6	Оценява икономическите и екологичните ползи от поправка и възстановяване на обувки
Знания	• Познава и разбира необходимостта от намаляване на отпадъка, удължаване на живота на обувките и отговорно потребление • Описва икономически и екологични ползи от поправката на обувки • Разбира значението на удължаване живота на обувките за намаляване на отпадъците и ефективното използване на

ПРОЕКТ

	ресурси
Умения	• Оценява екологичната стойност на поправката • Прилага принципите на кръговата икономика • Прилага техники за ефективно поправяне на обувки с минимално изразходване на материали • Идентифицира възможности за удължаване на живота на обувките чрез различни видове поправки
Компетентности	• Способен е да извършва самостоятелно поправка на обувки, като минимизира отпадъците и оптимизира използването на ресурси
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава екологичните и икономическите ползи от поправката на обувки • Разбира концепциите за кръгова икономика и устойчиво потребление Част по практика на професията: • извършва поправка на обувки, съобразени с устойчивите практики • избира материали и техники за поправка, гарантиращи здравина и качество • предоставя на клиента решения, които удължават живота на обувките с минимално въздействие върху околната среда
Средства за оценяване	• Част по теория на професията: Писмен изпит • Част по практика на професията: Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Производство на обувки“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1
I	2	ЕРУ1, ЕРУ3, ЕРУ6 ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ5
II	3	ЕРУ1 , ЕРУ6 , ЕРУ8, ЕРУ9 ЕРУ3 , ЕРУ6 , ЕРУ8, ЕРУ10
III	4	ЕРУ1, ЕРУ3 , ЕРУ7 , ЕРУ12

ПРОЕКТ

		ЕРУ1 , ЕРУ3, ЕРУ8, ЕРУ13

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Учебният кабинет по теория трябва да предоставя подходяща, функционална и съвременна среда за провеждане на обучението по теория на професията. Кабинетът следва да бъде обзаведен с ученически маси и столове за всеки ученик, както и с работно място за преподавателя, включващо бюро, стол и настолен компютър или лаптоп. Задължително е наличието на мултимедиен проектор или интерактивна дъска с екран за визуализация на учебно съдържание и демонстрации.

Обзавеждането трябва да включва шкаф за съхранение на учебни материали, мостри и образци на материали, детайли и полуфабрикати, както и бяла дъска или флипчарт за ръчно визуализиране на идеи и технологични схеми. Желателно е в кабинета да бъдат поставени табла, диаграми, технически скици, каталози и примерни мостри, представящи различни материали, конструктивни решения, технологии и производствени етапи в обувната промишленост.

В кабинета трябва да има поне 6 компютърни работни станции с достъп до специализиран софтуер за дигитално проектиране, включително 2D и 3D програми за моделиране на компоненти на обувки, подметки и горна част.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Учебната база за обучение по практика трябва да бъде оборудвана така, че да осигури възможност за реална изработка, сглобяване, експериментиране и финишна обработка на обувни изделия от различни материали – включително текстил, естествена и еко кожа, рециклирани и технологични съставки. Базата следва да разполага с достатъчно работни маси с устойчиви плотове, подходящи за рязане, кроене, лепене и монтаж, както и с регулируеми столове, осигуряващи ергономични работни места за всеки ученик.

За практическите дейности трябва да бъдат осигурени основни ръчни инструменти, сред които универсални шевни машини (между 4 и 6 броя), специализирани машини, като оверлог или зиг-заг, използвани при ушиване на горната част на обувките, 3D принтер с възможност за работа с материали, подходящи за изработването на прототипи на отделни обувни компоненти (например ходила, токчета, декоративни елементи), лазерен гравьор или минифреза с цифрово управление за персонализиране и прецизна обработка на детайли.

Задължително е наличието на поне един компютър с CAD/CAM софтуер, свързан към производствените устройства, за целите на цифровото моделиране и управление на производствения процес.

За довършителните процеси е задължително да се предвиди поне една ютия с плот за гладене, използвана при формообразуване и термична обработка на компоненти.

ПРОЕКТ

Базата по практика трябва да има обособено пространство за съхранение на материали, включително текстил, естествена и изкуствена кожа, еко- и технически материали, декоративни елементи, подметки, стелки и метални аксесоари.

За допълнително усвояване на професионални компетентности се препоръчва обучаемите да провеждат учебна практика и стаж в партньорски предприятия от обувната промишленост, които разполагат с актуални технологии и условия за обучение.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионално направление „Администрация и управление“ и професионално направление „Икономика“ от област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“ и от професионално направление „Машинно инженерство“ и професионално направление „Химични технологии“ от област на висше образование „Технически науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на учебния предмет или модул.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако са придобили професионална квалификация по професията при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ